

TEKI ŹRÓDŁOWE

Obraz stanu wojennego
w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Oddział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Podczas prac edytorskich ujednoliliśmy pisownię, w tym znaki interpunkcyjne. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwić odbiór dokumentu.

1982, sierpień 29 Teleks nr 384

*AP Legnica, KW PZPR, sygn. 753
maszynopis*

W odpowiedzi na Wasz telex nr 214 z dnia 27.08.br. informuję:

W oparciu o uzyskane informacje z instancji stopnia podstawowego, od sekretarzy POP oraz aktywu partyjnego jak posiadane rozeznanie działającego w podziemiu środowiska ekstremy „Solidarności” z dużym prawdopodobieństwem można założyć, że w dniu 30.08.br. na terenie województwa nie powinno dojść do poważniejszych zakłóceń ładu i porządku publicznego. A na pewno nie dojdzie do przerw w pracy i manifestacji na terenie zakładów pracy. Natomiast z dużym prawdopodobieństwem można przewidywać nasilenie akcji ulotkowo-napisowych nawołujących do odbycia manifestacji, wieców i zgromadzeń oraz udziału we mszach w dniu 31.08.br.

Z materiałów ulotnych (przechwycono ich w ostatnich dwóch dniach około 200 sztuk) sygnowanych przez „Solidarność” oraz propagandy szeptanej wynika, iż czynione są przygotowania organizacyjne do odbycia zgromadzeń, marszów, manifestacji składania kwiatów w miejscach upamiętnionych działalnością „Solidarności” (Legnica) oraz udziału we mszach w dniu 31.08.br. Aktualnie miejscem nasilonej akcji propagandowo-ulotkowej i napisowej są przede wszystkim środowiska miejskie (Legnica, Lubin, Głogów, a po części Złotoryja i Jawor) oraz miejsko-gminne (Prochowice, Przemków i Chocianów), dotyczy to ludności jak i załóg zakładów produkcyjnych, a zwłaszcza Kombinatoru Górniczo-Hutniczego.

Odbiór społeczny działalności propagandowo-agitacyjnej podziemia „Solidarności” jest wysoce zróżnicowany. W swej podstawowej masie społeczeństwo zajmuje postawy obojętne i wyczekujące. Coraz powszechniej w wypowiedziach i komentarzach prezentowane są obawy i niepokój, że przedsięwzięcia „Solidarności” mogą doprowadzić do zaostrzenia rygorów stanu wojennego, skomplikować i tak już trudną sytuację społeczno-gospodarczą kraju, że „manifestacje, marsze itp. niczego dobrego nie przyniosą, wręcz odwrotnie pogłębią obecną sytuację kryzysową”. Na uwagę zasługuje fakt, że systematycznie wzrasta grupa osób zajmująca zdecydowane antysolidarnościowe postawy. Znajduje to m.in. swój wyraz w zrywaniu ulotek i przekazywaniu ich do instancji partyjnych (takie przypadki odnotowaliśmy również i w dniu dzisiejszym) czy informowaniu o tym gdzie są one rozplakatowane. Coraz powszechniejsze są również nawoływania do zachowania spokoju i o rozważne działania (poglądy te dzielą w dużej mierze i bezpartyjni).

Przeciwdziałając planowanym akcjom podziemia „Solidarności” instancje i organizacje partyjne podjęły w ostatnim okresie wzmoczoną pracę polityczno-wyjaśniającą i agitacyjną. W większości instancji miejskich i miejsko-gminnych oraz w KZ dokonano wnikliwej

oceny aktualnej sytuacji społeczno-politycznej przyjmując konkretne zadania na rzecz zachowania ładu i porządku. Wśród załóg największych zakładów pracy na bieżąco prowadzona jest praca polityczno-wyjaśniająca, zarówno poprzez indywidualne rozmowy aktywu oraz spotkania z udziałem członków KW i WKO, a także centralnego aktywu partyjnego i państwowego (problem ten szerzej prezentowaliśmy w ostatnich dwóch teleksach). Zgodnie z decyzją WKO powołano w gminach, miastach i pięciu rejonach sztaby ds. bezpieczeństwa i porządku publicznego. Ponadto na bieżąco prowadzona jest akcja spotkań przedstawicieli prawa z załogami największych zakładów pracy nt. ładu, porządku i gospodarności w miejscu pracy. W instancjach miejskich i miejsko-gminnych, tam gdzie istnieje największe zagrożenie, wzmożono działalność Kompanii Polityczno-Obronnych. Opracowano systemy łączności z zakładami pracy i powołano grupy aktywu robotniczego. Na bieżąco usuwa się (tam gdzie istnieją ku temu możliwości) wszelkie niedomogi w funkcjonowaniu instytucji publicznych, handlu itp., eliminując tym samym zarzewie niezadowolenia i niepokoju społecznych. Odbyto również narady z I sekretarzami KZ oraz instancji miejskich i miejsko-gminnych gdzie m.in. szeroko podejmowano problemy ładu i porządku publicznego oraz działań instancji na rzecz skutecznego przeciwdziałania propagandzie i planowanym akcjom podziemia „Solidarności”. Sprawie tej poświęcona była również odbyta w dniu 27.08.br. narada z sekretarzami organizacyjnymi komitetów terenowych. Temat ten został również podjęty na naradzie Wojewody z Prezydentami i Naczelnikami miast i gmin (28.08.br.).

Prowadzi się również wzmożoną akcję propagandowo-informacyjną z wykorzystaniem radiowęzłów zakładowych oraz podczas spotkań lektorskich. O konkretnych efektach tych działań będziemy informować na bieżąco.

Z posiadanego rozeznania wynika, że zarzewiem niepokoju społecznych na terenie naszego województwa, mogą być nie tyle działania propagandowe „Solidarności” ile sytuacja zaopatrzeniowa, a w szczególności w mięso i jego przetwory, obuwie i odzież jesienno-zimową. Podjęte ostatnio działania przez wojewódzką instancję partyjną (informowaliśmy o nich w poprzednich teleksach) oraz Wojewodę złagodziły nieco problem ale nadal jest on poważny. Rozwiązanie wielu spraw nie leży w kompetencjach władz lokalnych jak np. ustalenie na kartach zaopatrzeniowych nominalów na mięso wołowe i wieprzowe.

Sekretarz KW PZPR
Hieronim Kosior

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom IV
Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Ewa Danilewicz

Publikacja w ramach projektu: *40. rocznica stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym 1981–1983*, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023